

Antropologia kreatywności. Proces twórczy jako przedmiot badań (nie tylko) literaturoznawczych
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Artes Liberales</p> <p>Ścieżka -</p> <p>Jednostka organizacyjna Zajęcia ogólnouczelniane</p> <p>Poziom kształcenia dowolny poziom</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów ogólnoakademicki</p> <p>Obligatoryjność fakultatywny</p>	<p>Cykl kształcenia 2023/24</p> <p>Kod przedmiotu ZOARTS.D2000000.655cadff3e78a.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak</p> <p>Dyscypliny Literaturoznawstwo</p> <p>Klasyfikacja ISCED 0232 Literatura i językoznawstwo (lingwistyka)</p> <p>Kod USOS AL-AK</p>
Koordinator przedmiotu	Mateusz Antoniuk
Prowadzący zajęcia	Mateusz Antoniuk

Okres Semestr letni	<p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin</p> <p>Sposób realizacji i godziny zajęć wykład: 30</p>	Liczba punktów ECTS 3.0
-------------------------------	---	-----------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie słuchaczy z różnymi wątkami badań nad procesem twórczym w literaturze.
C2	Zaznajomienie słuchaczy z elementami badań nad procesem twórczym w innych sztukach oraz dziedzinach ludzkiej kreatywności.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna różne rodzaje badań nad procesem twórczym (m.in. krytyka genetyczna, psychologia tworzenia, socjologia tworzenia, antropologia tworzenia) i rozumie ich osadzenie w polu dawniejszej i współczesnej humanistyki.		egzamin pisemny
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi zastosować poznawane na zajęciach pojęcia i narzędzia badawcze we własnej praktyce interpretowania tekstów i zjawisk kultury.		egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do rozwijania własnej postawy krytycznej i kreatywnej.		egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Fascynacja procesem twórczym jako zjawisko kulturowe i historyczne (od wieku XVIII do modernizmu).	W1, U1, K1
2.	Francuska krytyka genetyczna - historia, organizacja instytucjonalna, metodologia, recepcja światowa, w tym polska.	W1, U1, K1
3.	Literaturoznawcze badania nad procesem twórczym w polu współczesnej humanistyki (m.in. powiązania z somatopoetyką, memory studies, zwrotem afektywnym, geopoetyką).	W1, U1, K1
4.	Koncepcja „płynnego tekstu” Johna Bryanta i jej praktyczne zastosowania.	W1, U1, K1
5.	Badania nad procesem tekstotwórczym i edytorstwo.	W1, U1, K1

6.	Proces twórczy w innych dziedzinach sztuki (malarstwo, muzyka, architektura, teatr, film).	W1, U1, K1
7.	Fenomen dzieł niedokończonych i zniszczonych.	W1, U1, K1
8.	Pojęcie antropologii kreatywności – możliwe rozumienia, powiązania z psychologią, socjologią i ekonomią procesu twórczego.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Obowiązkowa obecność na wykładzie, zdanie egzaminu pisemnego (pytania otwarte i zamknięte) obejmującego informacje zawarte w wykładach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Status studenta Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Antoniuk M., Burzyńska A.R., Cieślak-Sokołowski T., Citko H., Gruchała W., Jarzyńska K., Kalinowska M., Kącka E., Kluba A., Pracownia Herberta. Studia nad procesem twórczym, Kraków 2017 (wybrane rozdziały).
2. Antoniuk M., Krytyka genetyczna jako kulturowa poetyka (nie)pamięci, „Teksty Drugie” 2020, nr 6.
3. Antoniuk M., „Kosmos” wzywa! Polską krytykę genetyczną, „Pamiętnik Literacki” 2020, nr 4.
4. Antoniuk M., Poetyka, genetyka, praca. (O sztuce rymotwórczej), „Forum Poetyki”, lato 2020.
5. Biasi P.-M. de, Genetyka tekstów, tłum. F. Kwiatek, M. Prussak, Warszawa 2015.
6. Jaworski S., Piszę, więc jestem. O procesie twórczym w literaturze, Kraków 1993, 2022.
7. Popiel M., Świat artysty. Modernistyczne estetyki tworzenia, Kraków 2019.
8. Zeszyty czasopism poświęcone badaniom nad procesem twórczym: „Wielogłos” – 2017 nr 1, 2019 nr 1.

Dodatkowa

1. Antoniuk M., Poezja Czesława Miłosza. Próby czytania, Kraków 2015.
2. Antropologia pisma: od teorii do praktyki, red. Philippe Artières, Paweł Rodak, Warszawa 2010.
3. Dawidowicz-Chymkowska O., Przez kreślenie do kreacji. Analiza procesu twórczego zapisanego w brulionach dzieł literackich, Warszawa 2007.
4. Dziadek A., Projekt krytyki somatycznej, Warszawa 2014.
5. Dziadek A., Zieliński J., O notatkach Aleksandra Wata, „Teksty Drugie”, 2014, nr 3.
6. Ecriture / Pisanie. Materiały z konferencji polsko-francuskiej Warszawa, październik 1992, red. Z. Mitosek, Warszawa 1995.
7. Eichenbaum B., Jak jest zrobiony „Płaszcz” Gogola, tłum. M. Książek-Czermińska w: Sztuka interpretacji, wybór i oprac. H. Markiewicz, t. I, Wrocław 1971.
8. Fornari F., Pracownia pisarska – o brulionach Zbigniewa Herberta, „Teksty Drugie”, 2015 nr 6.
9. Jarząbek-Wasył D., Za kulisami. Narodziny przedstawienia w teatrze polskim XIX wieku, Kraków 2016.
10. Kruszewski W., Rękopisy i formy. Badanie literatury jako sztuka odnajdywania pytań, Lublin 2010.
11. Mitosek Z., Krytyka genetyczna w: tejsze Teorie badań literackich, Warszawa 2011.
12. Nycz R., W stronę humanistyki innowacyjnej: tekst jako laboratorium, „Teksty Drugie”, 2013, nr 1/2.
13. Pigoń S., Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna, Warszawa 1967.
14. Prussak M., Od słowa do słowa. Na marginesach krytyki tekstu, Warszawa 2013.
15. Rakoczy M., Szkoła, pismo, reprodukcja – między antropologią edukacji a teorią piśmienności, „Teksty Drugie”, 2014, nr 2.

16. Rodak P., Między zapisem a literaturą. Dziennik polskiego pisarza w XX wieku, Warszawa 2011.
17. Shallcross B., Poeta i sygnatury, „Teksty Drugie”, 2011, nr 5.
18. Solski Z.W., Fiszki Tadeusza Różewicza. Technika kompozycji w dramacie i poezji, Opole 2011.
19. Szczeglacka-Pawłowska E., Romantyzm „brulionowy”, Warszawa 2015.
20. Troszyński M., Rękopis 4D, „Teksty Drugie”, 2014, nr 3.
21. Zieliński J., Kłacza – [kłonicie] – synapsy (Postowie) w: Aleksander Wat, Notatniki, transkrypcja i opracowanie Adam Dziadek, Jan Zieliński, Warszawa 2015.
22. Zeszyty czasopism poświęcone badaniom nad procesem twórczym: „Forum Poetyki” – lato 2020.
23. Arnheim R., Auden W. H., Shapiro K., Stauffer D., Poets at Work, introduction by Ch. Abbot, New York, 1948.
24. Bellemin-Noël J., Psychoanalytic Reading and the Avant-texte w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
25. Bornstein G., Material Modernism, The Politics of the Page, New York 2001.
26. Biasi P.-M. de, What Is a Literary Draft? Toward a Functional Typology of Genetic Documentation, tłum. I. Wassenaar, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
27. Bradford C., Yeats at Work, New York 1965.
28. Bushell S., Text as Process. Creative Composition in Wordsworth, Tennyson, and Dickinson, Charlottesville and London, 2009.
29. Cherchi P., Italian Literature w: Scholarly Editing. A Guide to Research, red. D.C. Greetham, New York 1995.
30. Debray-Genette R., Flaubert’s “A Simple Heart” or How to Make and Ending: A Study of the Manuscripts w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
31. Douglas J., Original Order, Added Value? Archival Theory and the Douglas Coupland Fonds w: The Boundaries of the Literary Archive. Reclamation and Representation, red. C. Smith, L. Stead, Exeter, 2013.
32. Falconer G., Genetic Criticism, “Comparative Literature”, 1993, vol. 45, nr 1.
33. Féral J., Introduction: Towards a Genetic Study of Performance – Take 2, „Theatre Research International”, 2008, vol. 333, nr 3.
34. Ferrer D., Clementins’s Cap: Retroaction and Persistence in the Genetic Process, tłum. M. G. Corcoran, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
35. Ferrer D., The Open Space of the Draft Page: James Joyce and Modern Manuscripts w: The Iconic Page. Manuscript, Print and Digital Culture, red. G. Bornstein, T. Tinkle, Ann Arbor 1998.
36. Ferrer D., Towards a Marginalist Economy of Textual Genesis, “Variants” 2004, nr 2/3.
37. Ferrer D., Groden M., Introduction: A Genesis of French Genetic Criticism w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
38. Ferrer D., Groden M., Post-Genetic Joyce, “Romanic Review”, 1995, nr 86.
39. Fiormonte D., Pusceddu C., The Text as Product and Process. History, Genesis, Experiments w: Manuscript, Variant, Genese / Genesis, red. E. Vanhoutte, M. de Smedt, Gent 2006.
40. Froula Ch., Modernity, Drafts, Genetic Criticism: On the Virtual Lives of James Joyce’s Villanelle, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
41. Gardner H., The Composition of “Four Quarters”, New York 1978.
42. Gaudon J., One of Victor Hugo’s Discarded Drafts, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
43. Genetic Studies in Joyce, red. D. Hayman, S. Slote, Amsterdam 1995.
44. Gifford P., Tracking Anti-Teleology. Is There and “End” in Sight?, “L’Esprit Créateur”, 2001, nr 2.
45. Grésillon A., Still “Lost Time”: Already the Text of the “Recherche” w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
46. Groden M., “Ulysses” in Progress, New Jersey 1977.
47. Hay L., Genetic Criticism: Origins and Perspectives, Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
48. Hay L., History or Genesis, tłum. I. Wassenaar, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
49. Hebron S., John Keats. A Poet and His Manuscripts, London 2009.
50. How Joyce wrote Finnegans wake : a chapter-by-chapter genetic guide, red. L. Crispi, S. Slote, Madison 2007.
51. Jenny L., Genetic Criticism and its Myths, tłum. R. Watts 1996, „Yale French Studies”, 1996 nr 89 Drafts.
52. Kaplan A., Working in the Archives, „Yale French Studies”, 1990, nr 77 Reading the Archive: On Texts and Institutions.
53. Kaufmann V., Valery’s Garbage Can, tłum. D. Treisman, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
54. Keeler M., Iconic Indeterminacy and Human Creativity in C.S. Peirce’s Manuscripts w: The Iconic Page. Manuscript, Print and Digital Culture, red. G. Bornstein, T. Tinkle, Ann Arbor 1998.
55. Lejeune Philippe, Auto-Genesis: Genetic Studies of Autobiographical Texts w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
56. Mendelson E., Revision and Power: The Example of W. H. Auden, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
57. Mitterand H., Genetic Criticism and Cultural History: Zola’s “Rougon-Macquart” Dossiers w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.

58. Rabaté J.-M., Pound, Joyce and Eco: Modernism and the "Ideal Genetic Reader", "Romanic Review", 1995, nr 86.
59. Robinson-Valery J., The „Rough” and the „Polished”, „Yale French Studies”, 1996, nr 89 Drafts.
60. Schmid Marion, Processes of Literary Creation. Flaubert and Proust, b.m., 1998.
61. Schmid Marion, Understanding Ideology in Proust: The Case for Socio-Genetic Criticism, "L'Esprit Créateur", 2001, nr 2.
62. Smith M. N., Corporealization of Dickinson and Interpretative Machine w: The Iconic Page. Manuscript, Print and Digital Culture, red. G. Bornstein, T. Tinkle, Ann Arbor 1998.
63. Southam B., Jane Austen's Literary Manuscripts, London 1964.
64. Stallworthy J., Between the Lines: Yeat's Poetry in the Making, Oksford 1963.
65. Stoicheff P., The Hall of Mirrors. Drafts and Fragments and the End of Era Pound's "Cantos", Ann Arbor 1995.
66. Sullivan H., The Work of Revision, Londond 2013.
67. The Unravelling Archive. Essays on Sylvia Plath, red. A. Helle, Ann Arbor 2007.
68. Van Hulle D., Genetic Criticism. Tracing Creativity in Literature, Oxford 2022.
69. Van Hulle D., Modern Manuscripts. The Extended Mind and Creative Undoing from Darwin to Beckett and Beyond, London 2014.
70. Van Hulle D., Textual Awareness. A Genetic Study of Late Manuscripts by Joyce, Proust and Mann, Ann Arbor 2004.
71. Van Hulle D., Van Mierlo W., Reading Notes: Introduction, "Variants" 2004, nr 2/3.
72. Van Mierlo W., The Archaeology of the Manuscript: Towards Modern Palaeography w: The Boundaries of the Literary Archive. Reclamation and Representation, red. C. Smith, L. Stead, Exeter, 2013.
73. Viollet C., Proust's "Confession of a Young Girl": Truth or Fiction w: Genetic Criticism. Texts and Avant-textes, red. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden, Philadelphia 2004.
74. Walton Litz A., The Art of James Joyce: Method and Design in „Ulysses” and „Finnegans Wake”, Oksford 1964.
75. Werner M., Emily's Dickinson Open Folios: Scenes of Reading, Surfaces of Writing, Ann Arbor 1995.
76. Working in Women's Archives. Researching Women's Private Literature and Archival Documents, red. H.M. Buss, M. Kadar, Waterloo 2001.